

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 257 sz

1935 szeptember 20

Péntek

Olaszország elutasítja az ötös bizottság javaslatát

Ujabb minisztertanács ült össze Rómában. — Meggyorsították az olasz csapatszállításokat

Genf, szept. 18.

A Népszövetség tanácsa által az olasz-abesszin viszály elsimítására kiküldött ötös bizottság lényegében elkészült javaslatával, amelyet a római és addis abepai kormányok elé is terjesztett. A javaslat szerint Abessziniának egy főbiztost kellene elfogadnia, amely Absesziniá politikai és gazdasági megszerzés végett a népus mellett működne közre.

Az olasz kormány ma minisztertanácsot tart, amelyen foglalkozik a javaslattal és beavatott körök szerint.

Mussolini válasza elutasító lesz.

Ezt megerősítik a berlini lapok Genfben és Rómában kiküldött tudósítói is. Egyes berlini lapok megírják, hogy Mussolini diplomáciai úton már válaszolt is az ötös bizottság javaslatára, amelyet nem fogadott el.

A Daily Telegraph című angol lap a helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy minden további tárgyalás vagy javaslat fölösleges és hiábavaló. Mussolini most már feltétlenül megindítja a háborút és pedig már a legközelebbi napokban.

Addis Abebából érkező jelentések szerint az esős időszak csak szeptember 27-én ér véget és az esőtől átitatott talaj csak október első napjaiban szárad fel annyira, hogy járható és hadműveletek lefolytatására alkalmas legyen.

A francia lapok egyre fokozódó idegességgel számolnak be a helyzetről és megállapítják, hogy Mussolini elvetette a kockát. Arra az útra lépett, ahonnan már nem térhet vissza a békés megoldás felé. Leszögez az is, hogy a nemzetközi helyzet évek óta nem volt annyira feszült és fenyegető, mint éppen most.

Az Oeuvre című francia lap jól értesült körökből szerzett információja szerint közli, hogy

a mai olasz minisztertanács kimondja Olaszországnak a Népszövetségből való kilépését is.

Tény az, hogy az egész világ közvéleménye Róma felé fordul e pillanatban. Genfben érthetetlen optimizmus uralkodik, — amely azt hiszi, hogy a mai nap döntő fordulatot hozhat, ez azonban indokolatlan, — hiszen Mussolininek a Matinek adott nyilatkozata világosan beszél.

Es mindenél világosabban beszél az a tény, hogy

A Keletafrika felé induló csapatok menetét meggyorsították.

Tegnap este Genua kikötőjéből ismét egy olasz gőzös indult utnak Keletafrikába, — amelynek fedélzetén 3400 katonát tartózkodott.

Róma, szeptember 18.

Szerdán délelőtt 10 órakor kezdődött meg az olasz minisztertanács, amely napirendjén főleg az olasz hadseregnek a náboru esetére történő tökéletesítési rendszabályokkal foglalkozott. Hír szerint a szerdai olasz minisztertanácsban Mussolini olasz miniszterelnök kifejtette álláspontját a külpolitikai kérdéseket illetően is.

A Genfben összeült politikusok körében elterjedt hírek szerint teljesen elkerülhetetlen, hogy Olaszország visszautasítsa az ötös döntőbíráóság javaslattervezetét. Ennek a véleménynek alapján a genfi politikai körök sokkal kedvezőbben ítélik meg a helyzetet, s annak a reményüknek adnak ki fejezést, hogy Olaszországnak a Népszövetségből való kilépése is el fog maradni.

Mint ismeretes, annak idején amikor a párisi háromhatalmi értekezlet befejezte tanácskozásait, olyan hírek láttak napvilágot, hogy az olasz-abesszin viszály ügyében újabb háromhatalmi értekezletet tartanak a nagyhatalmak. Ezt a hírt azonban utóbb megcáfolták. A legújabb francia lapok azonban ismét felvetették az új háromhatalmi értekezletnek a lehetőségét, ugyanis a lapok azzal érvelnek, hogy az elmérgesedett olasz-abesszin viszály elsimítására nem alkalmas a genfi légkör. A francia lapok cikke élénk helyesléssel találkozott a francia politikusok körében.

Elmarad a kormány átalakítása

Inculeț belügyminiszter királyi kihallgatása után hosszasan tárgyalt a miniszterelnökkel

Bucaresti, szept. 18.

Inculeț belügyminiszter tegnap délután két órás kihallgatáson volt az uralkodónál. Inculeț királyi kihallgatásának hírére a politikusok azonnal Sinaiába utaztak, mert várták, hogy most fog megtörténni a kormány átalakítása.

Amikor a belügyminiszter elhagyta a királyi palotát, azonnal Tatarescu miniszterelnökhöz ment, aki szintén lement Sinaiába. A két politikus hosszú ideig tárgyalt együtt, azonban tárgyalásuk eredményéről nem adtak ki nyilatkozatot.

Ezzel szemben a Dimineata határozottan állítja, hogy

a kormány átalakítása teljesen lekerült a napirendről.

Magának a legmagasabb fórumnak is az a véleménye, hogy ebben az időben kormányváltással nem szabad az izgalmat feléleszteni. Így tehát a kormány kiegészítése is a jövő hónapra marad, legfeljebb Bontoiu igazságügyi alminiszterre történő kinevezéséről lehet szó. Még a Banca Natională kormányzóját sem nevezik ki.

Tatarescu miniszterelnök elhatározta, hogy egyszer s mindenkorra véget vessen a különböző válsághireknek, a jövő hét folyamán vagy Craiovában vagy Sibiuban vagy Iasiiban gyűlést hív össze, amelyen ismerteti ni fogja a kormány helyzetét, amely teljesen szilárd.

Itt írjuk meg, hogy Titulescu külügyminiszter Genfben tárgyalásokat folytatott Laval francia miniszterelnökkel, akit arra kért, hogy járjon közbe a francia hitelezőknél. Ugyanis a francia hitelezők olyan feltételeket szabtak, amelyeket Románia nem fogadhat el. Többek között az volt a kikötés, hogyha Románia jövőben nem teljesíti fizetési kötelezettségeit, akkor újból ellenőrzés alá helyezik a román pénzügyeket. Laval határozott ígéretet tett Titulescunak, hogy interveniálni fog a francia hitelezőknél.

Időjárás

Élénk szél, több helyen záporosó, esetleg zivatar. A hőmérséklet alig változik.

Az 500 főnyereményes őszi tombola 22. száma

Kik nyertek a tombolán?

Tovább jelentkeznek a nyerők

Legutóbbi tombolánk nyerőiként újabbban jelentkeztek:

Női ruha: 402 Braun Klára, 3858 Kékessy Zoltán, 774 Wein Magda, 1324 Szalay Agnes.

Férfi öltöny: 2025 Zay Gábor, 3860 Klein Sándor, 2797 Máriási Rudolf, 3276 Nagy Zoltán.

10 méter vászon: 1560 Boros Lajos, 1766 Czegléd Imréné, 168 Kajtor Gabriella.

Nyári vászon cipő: 2435 Mészáros István, 1243 Valki, 1743 Egyed K.

Női sapka: 2041: özv. Merra Jánosné, 3165 Tóth Ilonka, 3115 Daragos Rózsa.

Ridikül és öv-garnitúra: 3614 Crisan Paulina, 1902 Becsik Mariska, 978 Blau Lajos, 2359 Orbán Jolánka, 3103 özv. Kovács Józsefné, 3707 Ábrahám Sándorné.

Hajkefe: 744 Péter János, 2812 Schuster Miklósné, 745 Török Sándor.

3 drb. kanál és villa: 1717 Farkas Lajos, 2343 Simon Albertné.

Bőrpénztárca: 755 Földesi B. 2060 Tóth F., 3869 Zoltán N.

Kölni-puder: 1065 Székelyhidi Rozálka, 3952 Frankfurt N. 1745 Hobay.

Fésű-garnitúra: 1213 Löwenberg 2058 Pakócs Gizella, 3119 özv. Kovács Mártóné, 2425 Horváth Manzi, 3176 Szakács Antalné.

Pulover: 1711 Márton Endréné.
Doboz levélpapír: 1062 Pál Erzsike, — 743 Boda Eléna.

Regény-sorozat: 513 Ujváry Lajos, 2421 Piros Mária, 1582 Polgár Miklós, 991 Macskassy Árpád, 1585 György János.

12 drb. toilett szappan: 3867 Bojte G., 2042 Siklóssy, 327 Fülöp Jenőné.

2 pár harisnya: 2422 Péra Mariska.

Cigaretta tárca: 3719 Lukács Károly, 2052 Zsigmond János

(Folytatjuk.)

Bécsben megoperálják a walesi herceget

Bécs, szept. 18.

Ismeretes, hogy a walesi herceg Budapestről való távozása után Bécsbe ment, — ahol szintén néhány napot tölt. Az angol trón várományosa tegnap délután megjelent Neumann Henrik tanárnál a híres fül-specialistánál és megvizsgáltatta magát. A

hercegnek ugyanis könnyebb fülbaja támadt és ezért valószínű, hogy műtétnek veti alá magát.

Neumann professzor a herceget azonnal kezelés alá vette. A kezelés három napig tart és addig a herceg Bécsben marad.

Felakasztotta magát egy ismeretlen aradi kereskedő

Arad, szept. 18.

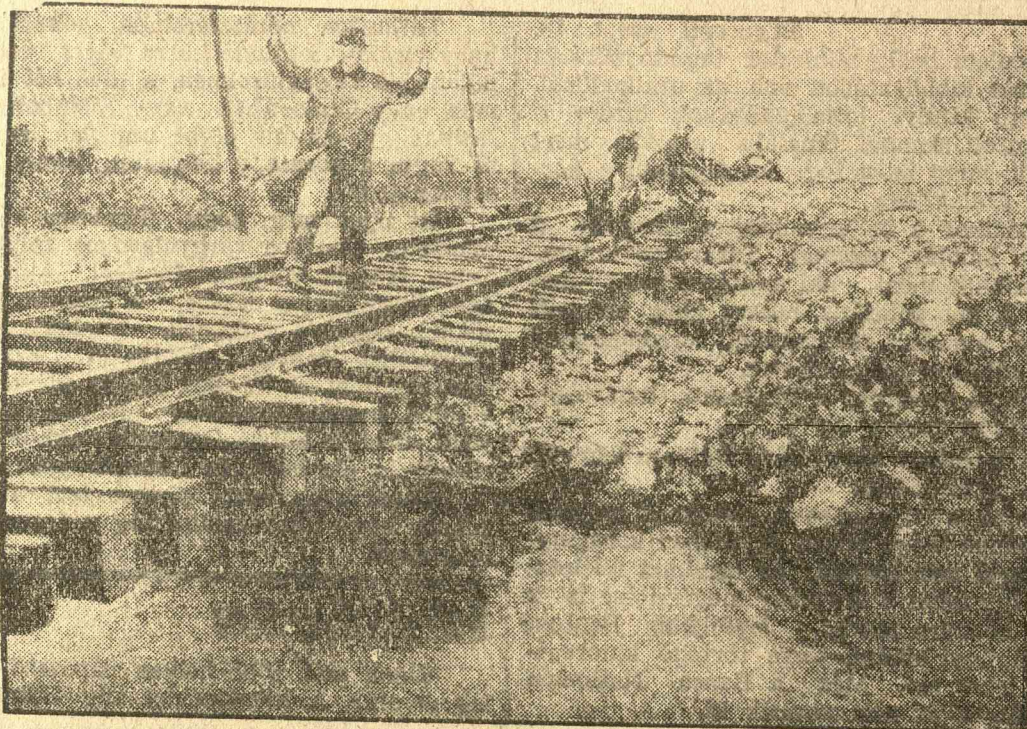
Az aradi öngyilkossági krónika ismét bővült. Tegnap reggel 9 óra tájban lakásában felakasztotta magát és meghalt Szántó József közismert kereskedő. Szántó valaha igen jómódú ember volt, de a gazdasági válság őt sem kímélte. A kereskedő a világháborút is végigküzdötte, ahonnan súlyos idegbajjal tért haza.

Az utóbbi időben mind gyakrabban

foglalkozott az öngyilkossági gondolattal, sőt ezt be is jelentette nővérének. Tegnap reggel felesége a piacra ment és ezt az időt használta fel vezetés tette elkövetésére. A fürdőszobába ment és

a vizesapra akasztotta fel magát egy törülközővel.

Tettét felesége fedezte fel, aki a borzalmas látvány hatása alatt elájult. A tragikus végű kereskedő mindössze 42 éves volt.

Az első felvétel a floridai orkánról

A borzalmas vihar letépett pilléereiről egy hidat és a vasúti sinek a levegőben maradtak függve egy folyó felett.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

22

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az részt vehet az 500 nyereséyes tombolán

1935 szeptember—október hó

Bottal verte a gyon riválisát

Zorleni, szept. 18.

A Barlad melletti Zorleni községben hatalmas szerelmi dráma játszódott le két fiatal legény között. Huzun Chirica 22 éves legény és Mocanu Alex 19 éves fiú már régebbi idő óta ellenséges viszonyban voltak, aból az okból, mert mind a ketten egy és ugyanazon leánynak udvaroltak. Tegnap a két legény összekapott, amelynek folyamán Huzun három olyan botütést mért vetélytársa fejére, hogy eszméletlenül rogyott össze. Egész éjjel haldoklott, míg hajnalra kiszenvedett. A gyilkos legényt a csendőrség letartóztatta.

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

Bucuresti: 13. Lemezek. 13.45: Tőzsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18. Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. 20.10: Gramofon. 21.15: Verdi Traviata című operája gramofonlemezen. 24: Román népzene.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Radics Lajos és cigányzenekara. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 14.30: Szendy Ilona és Kerényi György énekel. 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10: Boromisza Tibor előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Gazdasági előadás. 18.30: Adler Tibor és Fejér György kétszongorás jazzműsora. 19.10: A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.15: Zenés részületek a Pajkos hercegné című filmből. 20.45: Gaál István dr. előadása. 21.15: Hanglemezek. 22.20: Hírek, időversenyeredmények. 22.40: Kamarazene. 23.10: Időjárásjelentés. 23.40: Ottlik Gy. dr. angolnyelvű előadása. 24: Pertis Jenő és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 13. Lemezek. 13.45: Tőzsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19.15: Könyvzene. 20.20: Zongoralemezek. 21.15: Kórusok. 22.45: Rádiózenekar. 23.25: A rádiózenekar folytatása. 24: Éjszakai hangverseny.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hang lemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: B. Zala Líli zongorázik. Sz. Kovács Boriska hegedül. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés és vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10: Aczél Adámné előadása. 17.45: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 18: Schöppflin Aladár beszél. Cholnoky Viktor Tammuz című művéről. 28.20: Türr István fuvalázik. 18.45: Sportközlemények. 19: A rádió tárgysorsjáték húzása. 20.05: Farkas Sándor és cigányzenekara. 20.20: A puritánok operaelőadása ismertetése. 20.30: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 23: Hírek. Időjárásjelentés. 23.20: Az Erőss-Sovinszky szalon- és jazz-zenekar. 24.20: Sárközi Gyula és Béla cigányzenekara. 1.05: Hírek.

2. oldal

"ERDELYI MAGYARSAĞ"

1935 szeptember 20.

Litvánia válaszolt a nagyhatalmak jegyzékére

Szabadválasztásokat ígér a balti állam kormánya

Genf, szept. 18.
Ismeretes, hogy a három nagyhatalom Anglia, Franciaország és Olaszország jegyzékét intézett Litvániához, mert a népszavazáshoz a memeli kisebbség részéről pártasz érkezett, hogy a választásokat terror-

ral akarják végrehajtani. A litván kormány válaszolt a három hatalom közös jegyzékére és kifejtette, hogy a szeptemberi választásokat a törvények figyelembevételével fogják megéjteni.

Aradra helyezik az oradeai vasuti üzletvezetőséget?

Arad, szept. 18.
Kedden reggel a fővárosból Aradra érkezett Rusa mérnök a CFR központi üzletvezetőségének helyettes igazgatója Ispravnic mérnök a timisoarai üzletvezetőség igazgatója. A két magasrangú vasuti tisztviselő azért látogatott el Aradra, hogy tanulmányozzák az aradi üzletvezetőség hely-

zetét. Tudvalevőleg Aradon és Timisoaran valamint Oradeán és Satmaron egy-egy félüzletvezetőség működik és hír szerint azt tervezik, hogy a félüzletvezetőségeket egyesítik a timisoarai és aradi vezetőségi székhellyel.

Eltűnt egy nagybeteg uriasszony a bucuresti-oradeai Rapidról

Brasov, szept. 18.
Különös eltűnés történt a brasovi állomáson. Az oradeai rapiddal érkezett meg Brasovba Párisból Alexandrina Zabotina asszony, aki eddig egy francia szanatóriumban volt ápolás alatt. Mivel állapotában javulás állott be, a család kérésére két ápolónő kíséretében utnak indították Sinaia felé. Amikor a rapid Brasovba ért, a nagybeteg nyugodtan aludt. A két ápolónő értesült a vonatról, hogy megtekintsek

az állomást. Nemsokára azonban vissza kellett térniük, mert a vonat elindult. A folyosón tartózkodtak, amíg a vonat elhagyta az állomást, majd bementek a fülkébe, ahol

legnagyobb meglepetésükre hiúlt holttestet találtak a beteg uriasszonynak. Sinaia felé érve azonnal értesítették a családot és a rendőrséget, nyomozás indult, hogy hová tűnhetett a brasovi állomásról a beteg.

Kigyulladt egy német hajó a constantai kikötőben

Constanta, szept. 18.
Tegnap reggel az egész kikötőt felriasztották azzal a hírrel, hogy az Ulm nevű német gőzös kigyulladt. A kikötő tűzoltósága azonnal megjelent a helyszínen és félórás munka után sikerült a tüzet eloltani. Eddig még nem tudják, hogy mi okozta a tüzet.

Eltűnt egy angol gőzös az Atlanti Oceánon

London, szept. 18.
Nagy aggodalmat keltett, hogy a „John Medill” nevű angol hajó, amely szeptember 5-én indul el Angliából Kanada felé, nem adott életjelet magáról. A hajót küldött arra a célra építették, hogy a kanadai

mélyvízi tavakban hajózzék. A hajón 16 matrózból álló személyzet volt, 7 közülük kantai. Azt gondolják, hogy ez a hajó teljes személyzetével együtt eltűnt, anélkül, hogy nyomára lehetne bukkanni.

Darazsak milliói lepték el Muresmegyét

Tg. Mures, szept. 18.
Muresmegyére pár nap óta különös természeti csapás zúdult. A helységek uccáit a mezőket milliószámra lepték el a darazsak. Tegnap Mures főterén a napokban olyan tömegben jelentek meg a kellemetlen rovarok, hogy teljesen lehetetlenné tették a közlekedést. De a mezőkön is a darazsak olyan seregbe jelentek meg, hogy megakadályozták a most folyó őszi mezei munkákat. Lakosság szinte pánikszzerűen menekül a darazsak elől, amelyekkel szemben egyelőre

tehetetlenül állanak. Remélhető, hogy a darazsak inváziója csak pár napig tart, — ami azonban így is eléggé kellemetlen.

Dumitrescu tábornok nagybeteg

Bucuresti, szept. 18.
Dumitrescu csendőrtábornok, akinek az ismeretes pere volt, ismét nagybeteg. Tegnap operációnak vetették alá, amelynek során vérátömlesztésre is szükség volt. A tábornok nagyon rosszul van és számolni kell az esetleges komplikációkkal is.

Megtakarítja a tandíjpénzt

ha az iskolászezonra a

London kötődében

vásárol szvettelt, harisnyát, reformnadrágot, és zsebkendőt.

Notre Dame de Sion és más intézetek által előírt szvettetek eladási helye
Mérték után és készen legolcsóbban.

Titokzatos tengeralattjáró egy egyiptomi kikötőben

London, szept. 18.
A Reuter iroda jelenti, hogy az Alexandria közelében gyakorlatozó „Courageous” nevű angol repülőgépanyahajó mellett amikor az lövési gyakorlatokat végzett, — hirtelen felbukkant egy tengeralattjáró. — Egy pillanatig a felszínen maradt, majd éppen olyan titokzatosan, mint ahogy feltűnt, ismét elmerült, anélkül, hogy valaki is a fedélzetre jött volna. A Courageous hajó megfigyelői

pontosan megállapították, hogy a tengeralattjáró nem volt angol.

A titokzatos eset után a repülőgép anyahajót négy torpedóromboló vette körül, — amelyek egész a kikötőig kísérték a hatalmas hajót. A nyomozás természetesen megindult annak megállapítására, hogy milyen nemzet hadseregéhez tartozott a titokzatos tengeralattjáró.

Halálos gyermekszerecséltenség Deván

Deva, szept. 18.
Halálos szerencsétlenség történt Deván. Bublăsta Mihály gazdálkodó Anna nevű hat éves leánykája falusi szokás szerint a szekér előtt vezette az ökröket. Arra haladt egy automobil. Az ökrök megijedtek az autótól és legázolták a kisleányt, aki azonnal meghalt.

Iskolai szezonra!

**Írószerek
Füzetek
Írónok
Festékek
Noteszek
Tinták
Körzők**

és mindennemű egyéb iskolai felszerelése olcsón és nagy választékban kaphatók

Pásztor Ede

papír és írószer áruházában Piața Mihai Viteazul 4.

E lap előfizetőinek gyermekei 10 százalék engedménnyel élveznek!

3. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1935 szeptember 20.

REGÉNY

BÜNÖS VAGYON

— Defektivregény — 42

Nyitott boltajtóra esett Dave pillantása és hirtelen beugrott rajta. Az ajtót behúzta maga után. Péküzet volt, nagy csapat asszony tolongott benne. A pulton túl egy másik nyitott ajtó látszott, Dave úgy érezte, a reménység kapuja.

Átvette magát a pulton, valamennyi asszony egyszerre sikoltott, mintha vezényszóra tenné. Pompey fölszakította a külső ajtót és lőtt. Aki a boltban volt, az mind a földre vetette magát. De Dave már átszökött a hátsó ajtón és a konyhában volt. A menekülő szakácsnő fölszakított egy másik ajtót. Dave félretaszította utjából és kiszaladt az udvarba. Magas fakerítés emelkedett előtte, fölkapaszkodott rá és leugrott a tulsó oldalon. Másik udvarba ért — az ugrás pillanatában hallotta, hogy Pompey újra lőtt.

Már a harmadik, negyedik udvarba kapaszkodott át, mikor végre nyitott ajtót látott meg. Konyhaajtó volt. Dave berohant, a tüzhely mellett foglalatostkodó asszony leesegett állal bámult rá. Dave átfutott a konyhán.

Egy csukott kocsni előtt Dave hirtelen átszökött a tulsó oldalra. Egy ember lépett ki a kapun. Mikor behúzta maga mögött, megállt, mint akit szíven ütöttek — rendőr örszobában volt. Sokan voltak odabent, a jövetelére nem figyelt föl senki.

A szoba hátsó falán nagy fekete tábla állt, hatalmas plakát lógott rajta.

GYILKOSSÁG BÜNTETTE MIATT KÖRÖZÖTT

fogta meg a nagybetűs cím Dave szemét és alatta saját fényképét látta meg.

Az őrparancsnok Davere nézett.

— Hát mit akarsz? — Idősebb, komor arcu ember volt, nyers és becsületes fajta.

Dave tiszteletteljesen levette a sapkáját, de egyuttal lejjebb húzta a haját a homlokába. A szíve megint hangosabban dobogott, mikor a rendőrtiszt asztala elé lépett. Fényképe szerencsére nem volt egyvonalban a parancsnok szemével.

— Szállást kérnék — felelt alázatosan.

— Halálosan kimerült vagyok.

— Jó! Roark! — kiáltott a tiszt. A hátsó ajtóban öreg rendőrmester jelent meg. Kiszolgált házörző kutyához hasonlított.

— Ez a fickó aludni akar. Zárja be. — Ha fölébred kieresztheti.

Köszönöm szépen parancsnok ur — hajtotta meg magát Dave.

Alig csukódott be mögötte a külső ajtó, a cellák sorából óvatos hangok hallatszottak.

— Hé, pajtás én Buck Statler vagyok. Nem ismerjük egymást? Miért buktattak le öreg? Azt mond meg hány óra?

— Várjatok kicsit fiut, — kérte őket Dave. — Nem állok a lábamon. Ha fölébredtek, majd beszélgetünk. Tíz óra van, azt megmondom.

XX. Fejezet.

A Chambers Nationa Bank tanácssterme a második emeleten, közvetlenül a Pénzbeszedő Osztály mögött nyílt. Az osztály tisztviselői rá se hederítettek az egyenként érkező urakra, hiszen az évi közgyűlés mindig csak érdektelen formaságnak számított.

Ma is csak az osztályfőnök, aki harmincöt éve szolgálta a bankot, vette észre hogy sok új arc tűnik föl az érkezők közt.

(Folyt. köv.)

4. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935 szeptember 20

Ezer orosz pilóta vakmerő bravúrja a hadgyakorlaton

Kétezer méter magasságból egyszerre ugrottak le ejtőernyővel

Kiev, szept. 18.

Megirtuk, hogy Oroszországban megkezdődtek a hadgyakorlatok. Mint most Kiewből jelentik, Kiew mellett az egyik mezőn hatalmas légigyakorlat volt, amelynek során ezer repülőgép repült fel és mindegyik gépből 2000 méter magasságból egy

pilóta ugrott ki ejtőernyővel. Hogy mennyire pontosak és jól megépitettek az ejtőernyők, azt bizonyítja az a tény, hogy egyetlen szerencsétlenség sem történt, minden ejtőernyő az előírt magasságban nyílt ki és mindegyik pilóta sértetlenül es földet.

Újból sztrájk fenyeget a buhusi posztógyárban

10 lej órabéreket fizet a gyár az ujonnan felvett munkásoknak

Buhusi, szept. 18.

Megirtuk annak idején, hogy a buhusi posztógyárban nagy sztrájk volt. Ez a sztrájk több héten keresztül tartott, végül is a munkások győzelmével végződött. A győzelem azonban nem tartott sokáig, mert nem telt bele két hét, amikor 1000

munkást bocsátottak el azzal, hogy kevesebb munka. Kevéssel később pedig ugyancsak 1000 munkást vettek fel, de 25 lejes órabé helyett 10 lejes órabérrel. A posztógyár munkások emiatt újból mozgolódnak kezdtek, hogy a közeljövőben ismét sztrájk lehet számítani.

Újabb áldozata van a maglaviti csodapásztornak

Agyonnyomtak a „csodához” zárandoklók egy öregembert az autóbuszban

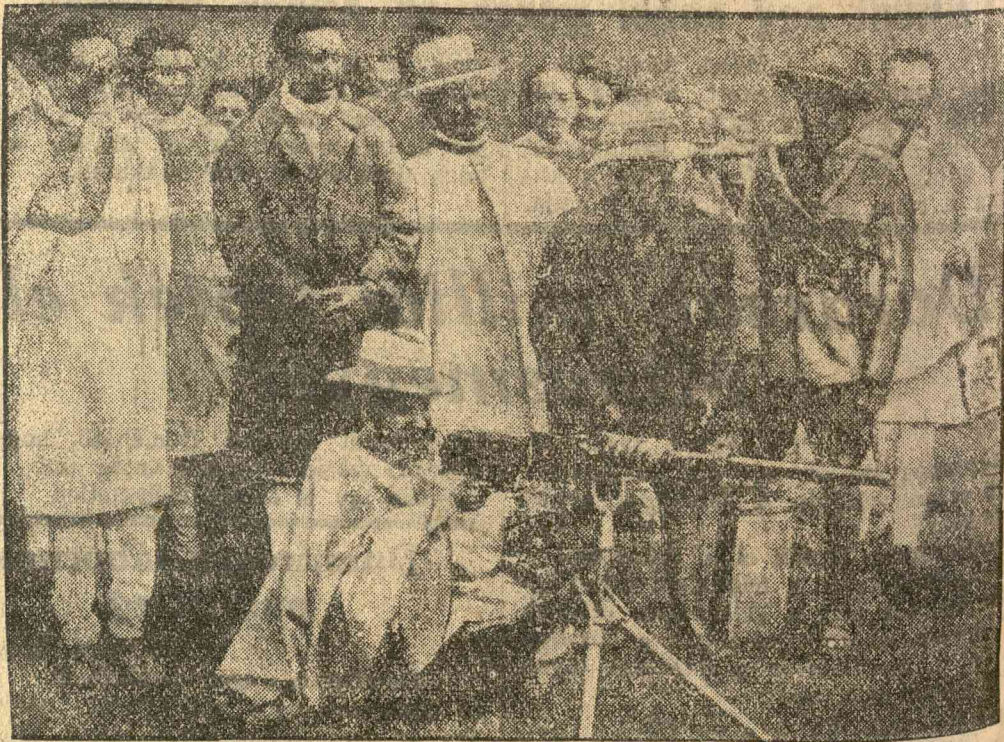
Craiova, szept. 18.

Tegnap este Maglavitból zsufolva érkezett meg Craiovába az autóbusz, amellyel egy sereg zárandokot szállított egy nappal ezelőtt Lupu Petrache csodalátásainak helyére.

A bucsusok között volt egy Baco Nicolae nevű Campulung-Muscel községbeli ember, aki már hosszabb idő óta szívbajban szenvedett. Az öreg ember azért ment Maglavitba, hogy meggyógyuljon. Beszél is a pásztorral, aki azt ajánlotta, hogy szíve fölött a mellét kenje be azzal a vízzel, amely a csodapásztor kunyhója előtti nyárfa leveleiből csepeg. A zárandok úgy is

tett és megkönnyebülve hagyta el Maglavitet. Az autóbuszban annyira zsufolva voltak az utasok, hogy Baco az egyik sarokba szorult, ahol úgy látszik kevés volt a levegő, mert az öreg szívbajos ember gutaütést kapott és meghalt.

A szorongás olyan nagy volt, hogy az utasok közül senki sem vette észre a szerencsétlenséget és a halált csak akkor észlelték fel, amikor mindenki kiszállt, csak az öreg Baco nem, hanem mozdulatlanul ült a kocsni mélyén. A segítség természetesen már késő volt és a maglaviti pásztor minden csodatevése ellenére Baco felmaszthatatlanul meg volt halva.

Gépfegyvereket próbál ki a négus

Haile Selassie császár elsőrangú gépfegyverszakértő. Képünkön személyesen próbálja ki az ogadeni hadsereg gépfegyvereit.

Egyhangulag választják meg dr. Tarnóczy Lajost Arad lelkészévé

Arad, szept. 18.

Megírtuk, hogy pár nappal ezelőtt az aradi református egyház kebelében helyreállt a béke és az egymással szembenállók két párt közösen támogatja Tarnóczy Lajos dr.-t a választáson. Az aradi közönség hónapokon át aggódó figyelemmel kísérte az egyház kebelében dúló harcokat, amelyek a Nagy Zoltán és Balajthy Jenő hívei

között folytak. Hétfőn és kedden este még megbeszélések folytak, amelyek során a Balajthy párt kiküldöttjei számoltak be látogatásukról, amelyet Tarnóczy Lajosnál tettek. A beszámoló következtében a Balajthy párt hívei is nagy lelkesedéssel csatlakoztak Tarnóczy jelöltiségéhez és így vasárnap egyhangulag választják meg Tarnóczy Lajos dr.-t Arad lelkészévé.

A Csarnok Kiállításán ma minden látogatót megvendégelünk!

D. e. ingyen zóna pörkölt, d. u. uzsonna tejeskávé, cacao és sütemény

Hajmeresztő dráma a levegőben Élet-halálharc a pilóta és egy részeg utas között

Newyork, szept. 18.

Hajmeresztő dráma játszódott le tegnap délután az északamerikai Toronto város közelében — egy repülőgépen. A Detroit-Toronto közt közlekedő légi járat egyik menetrendszerű repülőgépén utazott Toronto-ba Koenecke ismert nevű amerikai baseball játékos. A sportember teljesen részeg volt. Amikor a gép már Toronto felett keringett, a játékos hirtelen utitársára és a repülőgép vezetőjére vetette magát és fojtogatni kezdte őket.

A nagyerejű sportember és két szorongatott áldozata között irtózatossá vált élet-halálharc fejlődött ki. A pilóta végül is kiszabadította magát és a repülőgép kézi tűzoltókészülékével ártalmatlanná tette Koeneckét.

Eközben a vezető nélkül maradt repülőgép rettenetesen himbálózott és a lezuhanás veszélye fenyegette, de végül is a pilótának sikerült kényszerleszállást végeznie amelynek során a gép megrongálódott.

Koenecke ekkor már halott volt.

A pilótát és utitársát emberölés miatt bíróság elé állítják.

PAP DROGUERIA

Oradea legolcsóbb, legmegbízhatóbb drogueriája
Szükségletét itt szerezze be!

ORADEA

BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 9.

Hét évi kényszerszolgálatra ítélte a törvényszék egy bihormegyei anyagiilkost

Felesége, aki a szörnyű teltre felbujtotta, időközben meghalt

Oradea, szept. 18.

Az oradeai törvényszék negyedik székfoglalója tegnap tárgyalta a cristuri anyagiilkosság bűnperét, amelynek vádlottja Mosu Teodor 32 éves cristui lakos volt.

Néhány évvel ezelőtt Mosu Teodor gazdálkodó megnősült, azonban özvegy édesanyja akarata ellenére, mire az öregasszony kitagadással fenyegette meg. A civódások éveken keresztül húzódtak és úgy volt, hogy az öreg Mosu Trajáné 1934 augusztus 28-án fog elmenni a jegyzőhöz és átíratja vagyonát testvérének gyermekeire. Megtudta ezt Mosu Teodor felesége, Varga Anna és rábeszélte a férjét, hogy gyilkolja meg édesanyját. A fiu előbb szabadkozott, de azután a vagyon utáni vágya nagynyom volt mint a fiú érzése, ezért augusztus 27-én éjjel

béhatolt egyedül lakó édesanyja házába és az alvó öregasszony fejét fejszével összeroncalt.

A szörnyű anyagiilkosság után Mosu Teodor és felesége még azon éjjel székérre ültek és elmentek egy szomszédos községbe,

hogy alibit igazoljanak. Azonban másnap már csendőrség ment Mosu Teodor után, akit le is tartóztattak. A csendőrök előtt bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot, de elmondotta azt is, hogy felesége bújtatta fel. Az asszonyt is letartóztatták. Ő azonban mindent tagadott. Rábizonyítani nem tudták, ezért az ügyészség szabadlábra helyezte, de az eljárást tovább folytatta ellene.

Időközben, két hónappal ezelőtt Mosu Teodor felesége beteg lett és meghalt. Így a törvényszék elé egyedül Mos Teodor került, akit a törvényszék

7 évi kényszerszolgálatra ítélte.

Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért fellebbezett.

— Hátralékos olvasóinkat, különösen azokat, akik hetenként szoktak fizetni, kérjük lapárusaink érdekében, hogy szíveskedjenek heti számláikat pontosan rendezni, mert árusaink csak úgy tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni. A kiadók hivatalnak nem áll módjában hitelezni!

Mit ír a világ leghíresebb orvosi folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról

Komolyságuknál és megbízhatóságuknál fogva a Rockefeller intézetek az egész világon elismert tekintélyek és megfélelmettesítően fórumai az orvostudományi megállapításoknak. Amit az ezekben végzett kísérleteknél mint eredményt vagy mint sikeres gyógyeljárást megállapítanak, arra — mint mondani szokták — „mérget lehet venni“. Meg kell ezt említenünk abból az alkalomból, hogy kezünkbe került a „Medizinische Wochenschrift“ című világhírű bécsi folyóirat 1935. évfolyamának 6. száma, amelyben hosszabb értekezés számolt be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de már már világhírűvé vált új amerikai gyógyszerrel, a Gastro D.-vel végzett kísérletek folyamán a Pelikangasse 4 szám alatti Childis Spítalban, (amely tulajdonképpen a Rockefeller alapítvány bécsi rákkutató intézete) elérték. A szóbanforgó cikk közlései szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, máj-, epe- és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának titka abban rejlik, hogy olyan dolgot tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza.

A Gastro D.-t 130 lej utánvétellel küldi Csásár E. gyógyszertára Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Eltogta az oradeai rendőrség a papi reverendában fosztogató vasúti tolvajt

Oradea, szept. 18.

Az oradeai rendőrség tegnap sikeres fogást csinált, amennyiben a piacon sikerült lefűlelnie egy regóta keresett veszedelmes betörőt, Csontos János személyében. Csontos nemrég szabadult ki a fogházból, ahol régebbi „ügyei“ miatt ült. Kiszabadulása után azonban újabb lopásokat és betöréseket követett el. Legfeltűnőbb „fogása“ volt, amikor pár héttel ezelőtt

papi reverendába öltözve az oradeai cunji vonaton kifosztott egy gazdálkodót. Akkor sikerült eltűnnie, de a rendőrség gyorsan rá irányult. Tegnap délelőtt azután a véletlen folytán a piacon szolgálatot teljesítő detektívek felismerték és lefűlelték. Lakásán házkutatást tartottak és ez alkalommal számos lopott holmit találtak nála.

Súlyos testisértéshől gyilkossági kísérlet

Satu-Mare, szeptember 18.

Fekete Jánosné satmari lakos meglehetősen rossz viszonyban élt egyik szomszédjával, Mátyás Andrásnak feleségével. A rossz viszony annyira elfajult, hogy egy napon Mátyásné baltával támadt rá a szomszédnőjére és annak karját súlyosan megsebesítette. Az ügyből kifolyólag perirat lett. A törvényszéki tárgyaláson kiderült, hogy Mátyásné Szabó Kálmán házigazdabiztata fel, hogy tegye el láb alól Feketénét. A szenzáció erejéig ható leleplezés hallatára a tárgyaláson résztvevő ügyész a súlyos testi sértés vádját gyilkossági kísérletre változtatta át és az iratokat újból kivizsgálás végett visszatette a vizsgálóbiróhoz.

5. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG“

1935 szeptember 20.

Az idegenellenőrző hivatalban leleplezett panama fejeményei

**Kiutasítottak 36 idegen állampolgárt, akiknek hamis
tartózkodási engedélyük volt**

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes az állambiztonsági hivatal idegen ellenőrző osztályán több tisztviselőt letartóztattak, a kikerült kiderült, hogy tartózkodási engedélyeket hamisítottak. A tegnapi lapok arról írtak, hogy többszáz ilyen hamis tartózkodási engedély van forgalomban. Ezt a hirt

azonban cáfolja Nistor munkaügyi miniszter ma kiadott kommunikéje, amelyben közli, hogy 36 külföldi állampolgárt, akik hamis tartózkodási engedélyt szereztek, — hogy így továbbra is az országban maradhassanak, kiutasítottak az országból és ezeknek néhány napon belül már el is kell utazniuk Romániából.

Faluhelyen vasárnap dél- előtt tilos szini, vagy mozi- előadást tartani

Feltűnést keltő körrendeletet küldött szét a prefektúra a megyei járási szolgabírókhoz, amely az oradeai református püspökségnek a kultusz minisztériumban 119,768 szám alatt iktatott 2733. számú átiratára hivatkozik, tehát egy olyan belügyminisztériumi intézkedésről van szó, amelyet a belügyminisztérium egyenesen az oradeai református püspökség kezdeményezésére rendelt el országosan.

A megyei prefektúra körrendelete felhívja a járási főszolgabírókat figyelmét, hogy az oradeai református püspökség felhívta a kultuszminisztérium figyelmét arra, a tényre, hogy kisebb helységeken, így járási székhelyeken és faluhelyen, a vasárnap istentisztelet ideje alatt különféle színházi matinékat, mozi előadásokat, tánc-kurzusokat rendeznek, aminek viszont az a következménye, hogy az ifjúság, mindkét nemből elmulasztja a templomlátogatást és

inkább a matinékre, tánc-kurzusokra megy, ami kétségtelenül a hitélet bensőségességét ássa alá. Kérte tehát a püspökség a kultuszminisztériumot, hogy lépjen közbe az istentisztelet rendjének megóvása és megtartása érdekében.

Az oradeai református püspökség beadványára a kultuszminisztérium valóban interveniált a belügyminisztériumban amely azután körrendeletileg utasította a megyei közigazgatás vezetője hogy a járási főszolgabírók a vasárnapi istentisztelet tartamára egyszer s mindenkorra tiltsanak be mindenféle színházi, mozi vagy táncmatinékat. A faluhelyeken egyben pedig hassanak oda, hogy az istentisztelet tartama alatt a falusi kocsmák is zárva maradjanak. A rendelet városra természetesen nem vonatkozik s így Oradeán ilyértelmű rendelkezés nem történt.

Nem a püspökség indította meg a pert, ezért elutasították a salajmegyei katholikus iskolák panaszát

Még az elmúlt évben történt, hogy a közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy hat salajmegyei község római katolikus iskolájának tanítási nyelve magyar helyett német legyen. A közoktatásügyi minisztérium a rendelet indoklásában a "visszaválósítási" akcióra hivatkozott. Az érdekelte iskolafenntartó egyházmegyék hiába érveltek azzal, hogy a gyermekek anyanyelve magyar, és a tanítási nyelvet az iskola fenntartó testület határozza meg, a minisztérium nem vonta vissza határozatát. Végül is a hat salajmegyei római katolikus

egyházközség

kontenciós közigazgatási pert indított a határozat ellen az oradeai táblánál. A tábla tegnap tárgyalta az érdekes ügyet, és az egyházközségek keresetét azzal utasította el, hogy

a per megindítására csak a római kat. püspökség, illetve maga a püspök személyében lett volna illetékes

az egyházjogi törvények szerint ugyanis a püspök képviseli a hatóságok és bíróságok előtt egyházmegyéje minden ügyét.

Külön épületet bérelnék az egyesített városi üzemek irodái számára

Ismeretes, hogy a városi interimár bizottság — az üzemek egységesítéséről szóló miniszteri jogelhagyott szabályrendelet alapján szeptember 1-i hatállyal megválasztotta az egyesített üzemek igazgatóságát. Az igazgatóság tagjai: Cristescu Alexandru, Stefanescu Dumitrie, Banut ügyvéd, valamint az üzemek mérnök igazgatói, Bazilli Mihály és Szenes Antal és Savu főmérnök. Az új igazgatóság eddig csupán formális ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az üzemek vagyonállományáról leltárt készítenek.

Mosoiu Tiberiu polgármester hazaérkezése után tegnap délelőtt az üzemigazgatóság ülést tartott, a polgármester elnök-

lete alatt. Ez alkalommal az új igazgatóság hatásköréről tárgyaltak.

Elhatározták, hogy tekintettel arra hogy az üzemek költségvetése április 1-ig jóvá van hagyva,

az üzemek könyvelőségét és pénztárát, csak 1936 április 1. után egyesítik.

Az interimár bizottság ma délutáni ülésén pontosan körülhatárolják az igazgatóság hatáskörét és megválasztják az elnököt, akinek személyéhez kétség sem fér:

Christescu Alexandru lesz az üzemigazgatóság elnöke.

Minden nagyobb horderejű kérdésben az üzemigazgatóság önállóan dönt, az interimár bizottság elé csak az üzemek beruhá-

zási programja kerül jóváhagyás végett. Az üzemek igazgatói a jövőben csak az üzemek technikai vezetéséért lesznek felelősek. Szóba került az is, hogy az üzemigazgatóság irodahelyiségeinek céljaira külön épületet bérelnék. Egyelőre azonban az igazgatóság a vízmelegítő irodájában fog működni.

— Elhalasztották az aranylopási ügy tárgyalását. Tegnapi számunkban megírtuk annak az aranylopásnak a perét, amelynek vádlottja Halpert Eisig careli kereskedő. A rendőrség megkereste Halpertet, akit a tegnapi tárgyalásra elő is vezettek. Halpert ki jelentette a bíróság előtt, hogy ő csak Pelle János ügyvédben bíz, hogy képviselje az ügyben. A bíróság végül is engedett a kérésnek és a főtárgyalást október 18-ra halasztotta.

Hétfőn döntenek a színház ügyében

Tegnap délelőtt a Casa Nationala vezetősége nevében Nes Teodor a Gojdu liceum igazgatója és dr. German Victor orvos felkeresték Mosoiu Tiberiu polgármestert és arra kérték, hogy tűzze ki a tanácsülés napirendjére a színház ügyét. Tudvalevően a román színház bérletére a Casa Nationala és Samarineanu Mihai hírlapíró pályáztak.

Mosoiu polgármester kijelentette, hogy a román és magyar színház bérletére benyújtott pályázatok ügyét a hétfői tanácsülés elé terjeszti és hétfőn hozza meg a döntést.

APRÓHIRDETÉSEK

Szép és kedves Mátyás Margit születésnapjára őszinte szívvel gratulál és minden jót kíván Egy, aki elfelejteni nem tudja. 3794

„Iparos” jellegre levél van a kiadóban.

Őszi szövet maradékaink női és férfi ruha, kabát méretekben megérkeztek. Str. Pável 27. 3763

— Kereskedők, Iparosok figyelmébe! Előírás szerinti Journal és In enter könyvek, adónyomtatványok, Registr Special könyv és ívek kaphatók Pásztor Ede papirteskedésében Piata Mihai Viteazul 4.

Jó családból való fiut tanulónak felveszek. Fischer uriszból str. Ciorogariu no. 2. 3793

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadóhivatalban.

Alig használt női 36-os finom cipők eladók. Cim a kiadóban.

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cim a kiadóban. 3703

Különböző butorok, lámpa eladó. Cim: dr. Kádárné, Alea Romei 2 3772

Lakbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Erős kifutó fiut felvesz Sipos és Reich könyvkereskedés, Piata Reg. Maria. 3799

Bankszolgai vagy felügyelői állást keres lakásért volt bírósági alkalmazott. Cimet a kiadóra. 3805

Jó megjelenésű intelligens urak privát házak látogatásával 2—3000 lei havi keresethez juthatnak. Cim a kiadóban. 3804

Boltiszolga megbízható ki ügyesen csomagol, felvétel. Cim a kiadóban.

Fiatal asszonyka keres szórakozás céljából intelligens független férfi barátságát. Levelet 30 éves jellegre a kiadóra. 3806

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 381.